

KURRENS KÜLFÖLDI SZAKFOLYÓIRATOK INFORMÁCIÓS FELDOLGOZÁSÁNAK HATÉKONYSÁGVIZSGÁLATA

Erdélyi Zoltánné

Magyar Kábel Művek könyvtára

A szakirodalomban számos közlemény 60–80%-os szerepet tulajdonít a szakfolyóiratoknak a szükséges információk megszerzésében. A szakfolyóiratok információs anyagához egyrészt közvetlenül, az előfizetett folyóiratállományból, másrészt közvetve, másodlagos (referáló, indexelő) információs szolgáltatások segítségével juthatnak a szakemberek.

Dolgozatunkban egy ma már 15 éve működő *információs feldolgozási rendszer hatékonyságát vizsgáljuk meg*. E rendszer célja és feladata, hogy primer szakirodalommal lássa el a vállalati kutató–fejlesztő szakembereket a vállalat könyvtárában fellelhető kurrens külföldi periodikumok információtartalmának személyre szóló, szelektív feltárása révén.

Mint tudjuk, a primer dokumentumok szerepe a sokat emlegetett szakirodalmi áradat ellenére is jelentős maradt. A. V. BLÉK [1] szerint mindenképpen a felhasználók rendelkezésére kell bocsátani valamennyi olyan információforrást, amellyel közvetlenül, nem dokumentált formában szeretnénk megismerkedni. D. W. KING [2] vizsgálata arról tanúskodik, hogy a folyóiratcikkekről való értesülés útjai-módjai között a műszaki tudományokban az első helyen az előfizetés, illetve a közvetlen hozzáférés szerepel, s csak ezután következnek a különnyomatok, a szóbeli közlések, az irodalmi hivatkozások, a referáló, indexelő kiadványok.

G. A. LEBEDEV [3] az *American Physical Society* és a *Literaturnaja Gazeta* felmérésére hivatkozva közli, hogy a megkérdezett szakemberek 75, illetve 74–89%-ban a primer források átnézéséhez ragaszkodnak, ezután említik csak meg a személyes kontaktust kollégáikkal, majd a konferenciákon való részvételt és a referálólapokat.

RÓZSA György [4] a szervezett szakirodalmi tájékoztatás „*többszatornás modelljével*” a szakirodalmi információ áramlásának lehetőségeit vizsgálja. Arra következtet, hogy „a vállalat tudja a legjobban, mire van szüksége a szakembernek, . . . és ekkor bezárul a kör, a szakember kéri a primer információ hordozóját, mert végül semmiféle dokumentációs kiadvány nem pótolja a szakma jelentős folyóiratának közvetlen átnézését”.

RÓZSA György modellje kiemelt szerepet szán a primer folyóiratok belső információs feldolgozásának. A szakirodalom mindmáig számos olyan példát ismertet, amelyben ezt a feladatot manuális módszerrel oldják meg.

Az *astoni egyetem* [5] 1972-ben, főként primer és szekunder folyóiratok feldolgozására alapozva, kézi kurrens információs szolgáltatást vezetett be. Az *arkansasi egyetem* (Little Rock) könyvtárának [6] kézi SDI-rendszere az oktatók és kutatók témáira vonatkozó kurrens szakirodalmi ellátást szolgálja. A szolgáltatás egy gépi (MEDLINE) rendszerrel való összehasonlításban is kiállta a próbát, mivel számos olyan tétel került benne feldolgozásra, amely nem szerepelt a gépi adatszolgáltatásban. A Szovjetunió Orvostudományi Akadémiájának Kísérleti Intézetében [7] is rendszeresítették a folyóiratállomány ilyen célú feldolgozását.

GYÖRE Pálnak [8] az a megállapítása, hogy az „aktív kezdeményező tájékoztatást nyújtó műszaki könyvtárak közül a legfejlettebbek *személyre szóló, témára orientált, kritikailag megszürt figyelőszolgálatot szerveznek*, és ezzel – gépesítés nélkül – teljes mértékben megvalósítják a SDI műfaját a szakirodalmi tájékoztatásban”, ma is jellemző a hazai helyzetre.

Persze: azért felmerülhet a kérdés, indokolt-e a saját állományban megtalálható primer folyóiratok ilyen jellegű feltárása, amikor a szekunder tájékoztatói szolgáltatások egyre szélesedő köre – pl. az OMKDK figyelőszolgálat, sok referáló és indexelő kiadvány, a számítógépes témafigyelés (INSPEC, METADEX) – is a rendelkezésünkre áll. A választ a feldolgozási módszer bemutatása és a hatékonyságát tanúsító vizsgálati adatok közlése után adjuk meg.

A feldolgozási módszer ismertetése

Könyvtárunkba – a szakterület publikációs kínálatával és szakembereink információigényével összhangban – 80 külföldi folyóirat jár. Ez az információs feldolgozás bázisa.

Mindjárt meg kell jegyezni: az OMKDK természetesen sokkal szélesebb spektrummal, mintegy 3000 szakfolyóiratra kiterjedően látja el a témafigyelést, s így számos témában – szó szerint értve – folyamatos tájékoztatást tud biztosítani. Ám ezek viszonylag tágan értelmezett szakterületi témák, és megfigyeléseink szerint a kutatókhoz a folyóiratok beérkezésétől számított 8–10 hónap elteltével érkezik csak meg ez a tematikus információ referátum formájában. Előfizetése – tanúsítja a mi gyakorlatunk – mégis indokolt, részint a szakirodalom szóródása, részint pedig a figyelés széles spektruma miatt. Az OMKDK témafigyelése tehát nem helyettesíti, hanem csak kiegészíti az alapvető folyóiratok szakmailag nélkülözhetetlen házilag feldolgozását, mivel ezáltal azok cikkanyaga a kellő időben, primer formában, szelektíven áll a rendelkezésre.

Jelenleg – kísérletképpen – 5 témában számítógépes figyelésre (INSPEC, METADEX) is előfizet könyvtárunk. A figyelendő témákat erősen leszűkítve, pontosan definiált tárgyszavakkal, angolul adtuk meg. A szolgáltatott tételek a kutatóknak abban az esetben nélkülözhetetlenek, ha kutatási feladata történetesen nagyon szűk és nagyon speciális. Nálunk azonban nincs alap kutatás, csak adaptáló kutató-fejlesztő munka folyik.

Kutatóink és fejlesztőink 5–6 fős szakcsoportokban dolgoznak. A szakcsoportok felépítése és az intézetben belül elfoglalt helye ismert; mivel ezt az éves kutatási-fejlesztési tervek rögzítik. E szervezetben meghatározó jelentősége van a szakcsoportok vezetői információellátásának. Nagyrészt az ő informálódási szokásaitól, kultúrájuktól függ ui. a csoportok tagjainak kapcsolata a tájékoztató szolgálattal.

A kutatási-fejlesztési terv az egyes szakcsoportokon belül személyre szólóan határozza meg a munka irányvonalát. A témák egy része az évi kutatási területre vonatkozik, többsége azonban a távlati fejlesztési koncepciókkal van összefüggésben. Így a feltáró munka is több éves időszakot átfogó fejlesztési feladatokra irá-

nyulhat. A kutatási-fejlesztési témák jegyzéke kb. 80 témakört tartalmaz évente a kutatás, a kísérleti gyártmány- és gyártástechnológia területéről. A kutatási témák még így is csupán egy részét teszik ki az intézet által gondozott szakterületeknek. A könyvtár fő gyűjtőkörét ez az utóbbi határozza meg.

A szakterület bővebb értelemben vett megfogalmazása mind a könyvtárost, mind az információs feltáró munkát végző szakembert arra kötelezi, hogy a fő gyűjtőkörbe eső szakirodalomból minden cikk feldolgozásra kerüljön. Ez adja a bázisát a később felmerülő retrospektív kereséseknek.

A munkatársak információs igényeit azonban az említett megközelítési lehetőségek ellenére is rendszeresen figyelemmel kell kísérnünk. Új termék, új felhasználandó anyag kifejlesztése új információs igényeket teremt. Ezt a célt szolgálják az *információs kérdőívek*, illetve rendszeres, évenkénti feldolgozásuk. Ezek segítségével tájékozódunk a szakemberek képzettségéről, besztásáról, a kutatási-fejlesztési csoportban elfoglalt helyéről, illetve e jellemzők változásairól. A kutató azt is megjelöli rajtuk, mely témákról szeretne rendszeresen információhoz jutni szaktudása, egyéni kutatási feladatai és érdeklődési területe alapján.

Az információs kérdőívek feldolgozásával egészen az egyénekig pontosítható a feltárandó szakkikkek, információk köre. Az ezek kurrens kikereséséhez segédeszközként felhasznált témajegyzék összeállítására dokumentációs képzettséggel rendelkező szakember segítségével történik. Nevezetesen olyan témák szerinti jegyzék készül el a segítségével, amely a tágabb értelemben vett gyűjtendő anyag mellett megfelelően sorolja fel és osztja be a szűkebb szakterületi témákat a legjellemzőbb szakkifejezésekkel. Végül a témák mellé odarendeljük az érdekelt szakemberek nevét.

A szakfolyóiratok tartalmi – részint a kutatók szükségleteihez, részint a fő gyűjtőkörhöz igazodó – feltárása a belső információs hálózatba bevont szakemberek dolga.

Első lépésként a szakemberek azokat a kurrens folyóiratokat nevezik meg, amelyeknek folyamatos tanulmányozására – kiszignálására a legszívesebben vállalkoznának. A könyvtár ezért úgy és addig egyeztet közöttük, hogy a *legfontosabb folyóiratokat mindig a szakmailag és nyelvileg legalkalmasabb szakemberek dolgozzák fel*. Egy-egy szakemberre végülis 3–6 folyóirat tanulmányozása jut. A könyvtárba járó 80 folyóirat feltárása tehát 15–20 bevont szakember rendszeresen – hetenként vagy kéthetenként – ismétlődő tanulmányi munkájával indul. A munka minőségének javítása érdekében némely folyóirat tanulmányozását 2–2 szakember végzi. A folyóirat beérkezését követő 1–2 héten belül az információtartalom folyamatosan feltárásra kerül.

(Különös gondot érdemes fordítani a fiatal, kezdő szakembereknek az információs hálózatba történő bevo-

nására. Ehhez a szakcsoportvezetők nyújthatnak segítséget. Tapasztalataink szerint, ha a szakcsoportvezető élénk, folyamatos kapcsolatban áll a könyvtárral, a csoportjába tartozó új szakember is átveszi vezetői informálódási szokásait.)

A szakember átnézi a reá osztott folyóiratok éppen beérkezett számait. A saját részére releváns szakcikkek-ből az egyes számokat kísérő nyomtatványon megjelöli azokat, amelyekből *reprográfiai másolatot vagy fordítást* kér. A lap áttanulmányozásával párhuzamosan megnevezi azokat a szakembereket is, akik számára a keresőképükbe illő cikkeket, információt talált.

A feltáró munkát végző szakembert ezen a ponton a könyvtáros váltja fel, aki az érdekelt kutatót–fejlesztőt rendszeresen értesíti a számára megtalált szakirodalomról. A könyvtáros ezzel párhuzamosan darabonként regisztrálja azon folyóiratok adatait (cím, kötettség, füzetszám), amelyek a kijelölt cikkeket tartalmazzák. Pl.:

„X. Y.” olvasó számára kijelölve:

Aluminium 1978. No. 1., 3., 5. . . .

Z. Metallkunder 1978. No. 3., 5., 7. . . .

stb.

Az értesítésre jelentkező kutató–fejlesztő a könyvtárban megkapja azokat a folyóiratszámokat, amelyekben a számára kijelölt cikk vagy egyéb információ szerepel. (A pontos lelőhelyi adatokat a folyóiratban elhelyezett nyomtatványon találja meg.) Így a számára megszürt teljes terjedelmű szakirodalom alapján biztonsággal döntheti el, hogy a szóban forgó információ tartalmaz-e számára újat, olyan adatot, amelyet fel tud használni alkotó munkájához. Ha szüksége van rá, segítségére áll a címfordítás, a házi fordítószerződés. A kért cikkekről helyben 1–2 napos átfutási idővel reprográfiai másolat készül, illetve a hosszabb terjedelmű cikkekről fordítás is rendelhető. Az 1–2 oldalas szakcikkek, rövidebb hírek fordítását a házi fordítószerződés végzi el.

A feltárás közben a szakterület egyéb új dokumentumai (könyvek, disszertációk, konferenciák, reportok, szabadalmak, szabványok, prospektusok) sem maradnak rejtve. A könyvtár – beszerezve őket – a rájuk vonatkozó igényeket is kielégíti. Ezáltal a szelektíven feltárt szakirodalom egyszersmind a tervszerű állománygyarapítás egyik legfontosabb csatornájaként is szolgál.

A szolgáltatás hatékonysága

Szolgáltatásunk hatékonyságát az alábbi fogalmi apparátussal, illetve módszerrel tettük a mérlegre:

$\bar{a}$ = egy rendszer által kimutatott releváns dokumentumok mennyisége,

$\bar{b}$ = egy rendszer által kimutatott nem releváns dokumentumok mennyisége,

$\bar{c}$ = a nem kimutatott releváns dokumentumok mennyisége,

$\bar{d}$ = a nem kimutatott, nem releváns dokumentumok mennyisége.

Az a és b mennyiségek a felhasználók döntései alapján mutathatók ki. A c és d mennyiségek kimutatásához egy másik rendszerrel való összehasonlításra van szükség. KLAWITER–POMMER és HOFFMANN [9] szerint a fenti mennyiségek segítségével képezhető paraméterek közül csak a következőknek van nagy jelentőségük egy-egy rendszer teljesítménye, hatékonysága szempontjából:

- (1) *Pontosság (Precision)*, azaz a kimutatott releváns tételek és az összes feldolgozott tétel aránya

$$P = \frac{a}{a + b}$$

- (2) *Teljesség (Recall)*, azaz a kimutatott releváns tételek és az összes releváns tétel aránya

$$R = \frac{a}{a + c}$$

A szakirodalom különféle P és R értékeket tart elfogadhatónak, illetve jónak. Előbb hivatkozott szerzőink pl. 8–20%-os P és 70–80%-os R értéket ismernek. Más vizsgálatok (Index Medicus manuális – Medlars gépi) R = 46, P = 53, ill. R = 42, P = 54%-os relevancia-értéket eredményeztek.

A feltárás pontossága tehát a felhasználók döntése alapján kimutatható. Ezért megvizsgáltuk néhány – összesen öt – folyóirat szolgáltatásunk általi referáltságát. A kapott adatok összehasonlítása során fény derül arra, hogy

1. az egyes folyóiratok feltárása során a felhasználó részére *milyen pontossággal talált* a feltáró munkát végző szakember *releváns cikkeket*,

2. *milyen az arány* a kijelölt tételeket valójában *igénylő szakemberek és a potenciális felhasználók között*,

3. *milyen az arány a kijelölt tételeket csak megtekintő, de igénylőként nem fellépő és a kijelölt személyek között*.

A kapott értékeket összehasonlítva az egyes folyóiratok esetében megállapítható, mely folyóiratok nem tartalmaznak tartósan érdeklődésüknek megfelelő szakcikkeket, így ezek előfizetése megfontolandó.

A megfigyelt folyóiratok a következők voltak: IEEE Transactions on Electrical Insulation (1978) IEEE Transactions Power Apparatus and Systems (1978) Wire Journal (1978) Wire Industry (1978) Kunststoffe (1978)

Az *IEEE Transactions on Electrical Insulation*-nak, a vizsgált folyóiratok egyikének 1978. évfolyama pl. az alábbi adatokkal jellemezhető a mi gyakorlatunkban:

a releváns cikkek száma:	51 = 70% (P)
a kijelölt cikkek száma:	70
a cikkeket igénylő személyek száma:	24 = 77%
a kijelölt személyek száma:	31
a cikkeket látta:	26 = 85%
a kijelölt személyek száma:	31

Tehát a kijelölt kutatók–fejlesztők 85%-a tanulmányozta át az adott folyóiratban számára kijelölt tételeket, azonban csak 77%-uk kért cikket (másolatot, fordítást) a kijelölt tételekből.

Az 5 megvizsgált folyóirat esetében a feltárt cikkek megfelelő mértékben (57–70%) tartalmaztak releváns tételeket. A gyarapítás tehát jól válogatott, amikor a szóban forgó folyóiratokat könyvtárunk számára megrendelte.

A kutatók–fejlesztők 76–86%-a látta a számukra kijelölt tételeket az 5 folyóiratban, ami – ha figyelembe vesszük a rendszer aktív tájékoztatási mivoltát – elfogadhatónak látszik. Mindenesetre megoldást kell találni a jövőben a kimaradó 14–24% informálódásra való késztetését illetően is.

Szükségesnek találtuk elemezni azt is, hogy az adott folyóiratállomány kurrens feltáráásával milyen mértékben lehetséges a szakemberek adott körét ellátni, milyen mértékben lehetséges a szakterület irodalmát lefedni. Ezt egy nagyobb adatbázissal történő összehasonlítás során mérhettük le, úgy, hogy kiválasztottunk öt olyan témát, amely tartósan a kutatás–fejlesztés témakörébe tartozik nálunk, majd felkértük a témák szakembereit a releváns tételek megjelölésére az e célra kiválasztott referáló lap vonatkozó füzeteiben.

Az alábbi öt témát vizsgáltuk meg:

1. EPDM szigetelésű nagyfeszültségű kábelek szigeteléséhez használt gumikeverékek optimalizálása, élettartam-vizsgálata.
2. Térhálós polietilén szigetelésű erősáramú kábelek villamos szigetelő élettartam-vizsgálata.
3. TT telefonkábelek (vazelintöltésű kábelek).
4. Koaxiális kábelek vizsgálata: áthallás, csillapítás, hullámimpedancia, reflexió.
5. Száloptikai kábelek szerkezete, gyártása, hazai felhasználási lehetőségei.

Az R értékének kiszámításához szükséges összehasonlítást témáink jellegénél fogva a *Science Abstracts Ser. B. Electrical and Electronics Abstracts* anyagával végeztük el. Ez az INSPEC referálólapja, s mint ilyen az elektrotechnika területén minden jelentős információforrást feldolgoz: mintegy 2300 jelentős folyóirat képezi bázisát, de a szakterületi könyveket, konferencia-anyagokat, reportokat, szabadalmakat is referálja.

Az imént felsorolt öt téma vonatkozásában a következő R értékeket kaptuk a *Science Abstracts Ser. B.*

rendszerére és a mi rendszerünkre vonatkozóan:

	<i>Science Abstracts Ser. B.</i>	Rendszerünk
1.	0,85	0,64
2.	0,89	0,62
3.	0,89	0,47
4.	0,75	0,45
5.	0,90	0,37
<u>R</u> átlag	0,86	<u>R</u> átlag 0,55

Levonható következtetések a kapott értékek alapján:

1. A vizsgált témákra a *Science Abstracts Ser. B.* vonatkozó füzetei nagy teljességgel tartalmaztak releváns – a felhasználó számára szubjektíven releváns – tételeket. (Azt, hogy a relevánsnak megjelölt tételek valóban relevánsak-e, természetesen feltételezhetjük csak, ám a *Science Abstracts* magas színvonala, részletes, pontos adatokat tartalmazó referáló gyakorlata e feltételezést megalapoztató teszi.)

2. Saját rendszerünk megfelelően fedi le a két első témát (0,64, ill. 0,62). A 2. vizsgált téma 0,62 R értéke közel jár a számítógépes (INSPEC) témafigyelés produktív értékéhez (0,66). A téma elsőrendű fontossága miatt azonban szükséges a számítógépes témafigyelés biztosítása is az adott témában.

3. A 3–5. téma R értékei a mi rendszerünk elégtelenségéről tanúskodnak. A 3. témánál javítani kell az állomány összetételét. A referálólapban megtalált releváns tételek feltűnően nagy számban az alábbi folyóiratokból származnak:

Telephony (USA)

Izv. VUZ Energetika (SZU)

Telektronikk (Norvégia).

Az utóbbi folyóirat belső feltárára azonban nem bocsátható, mert nem rendelkezünk a folyóirat nyelvén (norvégul) jól tudó szakemberrel. Javasolható viszont a két előbbi folyóirat előfizetése.

Az 5. témánál a belső rendszer teljességi hányadosa a legalacsonyabb (0,37). Ennek okát keresve, az alábbi következtetés vonható le:

A száloptikai kábelekkel foglalkozó szakirodalom az utóbbi években kiterjedtebbé vált. Ezt a tényt bizonyítja a referálólap 0,90 R értéke a témában, tehát a mi folyóiratállományunk nem követte a téma szakirodalmának bővülését. A folyóiratállományt tehát ilyen irányban fejleszteni kell. A munkába bevont kutató által kijelölt releváns tételek közül a legtöbb az alábbi folyóiratokban jelent meg:

NTG Fachberichte (NSZK)

IEEE Transactions on Quantum Electronics (USA).

Feltétlenül javasolható ezeknek a folyóiratoknak az előfizetése.

Rendkívül magas volt a témára vonatkozóan a konferencia-cikkek referátum mennyisége. A téma újdonságánál fogva külön figyelemmel kell kísérni tehát a konfe-

renciák idevonatkozó anyagait is. Ehhez megfelelő megoldás az OMKDK új beszerzéseinek rendszeres tanulmányozása és a fenti referálólappal rendszeres figyelemmel kísérése a témában.

Összegezve a szolgáltatás értékelését, elfogadható az a vélemény, hogy az adott kutatók-fejlesztők számára kiválasztott folyóiratbázis megfelelő alapot képez a feltáró munkához. E bázis és a rajta szervezett információfeldolgozás révén lehetőségük van arra, hogy a kutatási témákra vonatkozó releváns szakirodalom átlagosan 55%-os teljességgel jusson el hozzájuk, mégpedig primer formában, rendkívül gyorsan, szelektíven. A teljesség növelése érdekében azonban több folyóiratot kell megrendelni könyvtárunkba, rendszeresen figyelni kell a referálólappal és a témáfigyelő szolgáltatások anyagát is, amellyel kiegészíthető száltal szinte teljessé tehető a témákra vonatkozó releváns szakirodalom.

Hivatkozások

1. BLEK, A. V.: Naucsno-informacionnaja dejatel'noszt' pri obscsesztvennom razdelenii truda. = Naucsno-Tehnicoszkaja Informacija, 1. sor. 3. sz. 1977. p. 5-7.
2. KING, D. W.: Statistical indicators of scientific and technical communication. 1960-1980. A summary report. 1. k. Rockville, 1976. Ref. Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 25. köt. 12. sz. 1978. p. 580.
3. LEBEDEV, G. A.: O razvitii szisztemü naucsno-tehnicoszkaj informacii. = Naucsno-Tehnicoszkaja Informacija, 1. sor. 4. sz. 1975. p. 3-8.
4. RÓZSA Gy.: Tudományos tájékoztatás és társadalom. Bp. 1972. Akad. K. p. 61-63.
5. VINCENT, J. O. - SEALS, J. H.: A manual current awareness service at the University of Aston. = Aslib Proceedings, 27. köt. 6. sz. 1975. p. 247-261.
6. PARKER, S. - ESSARY, K.: A manual SDI system for academic libraries. = RQ, 15. köt. 1. sz. 1975/76. p. 47-54.
7. BLEK, A. V.: Nekotorie voproszu szoversensztvovaniija szisztem izbiratel'nogo raszprosztrenenija informacii. = Naucsni i Tehnicoszkie Biblioteki SZSZSZR., 9. köt. 15. sz. 1976. p. 15-19.
8. GYÖRE P.: A műszaki-gazdasági szakkönyvtárak fejlesztése, különös tekintettel a vállalati szakkönyvtárakra. = Könyvtári Figyelő, 1970. 4. sz. p. 279-291.
9. KLAWITER-POMMER, J. H. T. - HOFFMANN, W. D.: Übersicht über die für den Leistungsvergleich mehrerer Literatur-Datenbasen wichtigsten Parametern. = Nachrichten für Dokumentation, 27. köt. 3. sz. 1976. p. 103-108.

* * *

ERDELYI Zoltánné: Kurrens külföldi szakfolyóiratok információfeldolgozásának hatékonyságvizsgálata

A dolgozat tárgyát egy vállalati szakkönyvtárban megszervezett manuális információfeldolgozási rendszer

hatékonyságvizsgálata képezi. A kurrens külföldi szakfolyóiratok feltárása és az érdekelt kutatók-fejlesztők számára történő kiszignálása vállalati szakemberek bevonásával történik. A hatékonyság vizsgálata során a feltáró munka nagyfokú pontosságát és közepes relevancia-fokát lehetett kimutatni.

* * *

Mrs. ERDELYI, I.: Experiences of an investigation: Effectiveness of processing current foreign journals

A study of the effectiveness of a manual information processing system in an industrial library is presented. The processing of current foreign journals and their assignment to R & D staff members are performed with the help of specialists within the enterprise. The results of the processing indicate excellent precision and satisfactory relevance.

* * *

ЭРДЕЙИ, И.: Проверка эффективности информационной обработки текущих зарубежных журналов

Тема работы — проверка эффективности системы ручной информационной обработки, организованной в технической библиотеке одного предприятия. Обнаружение текущих зарубежных журналов и направление их к заинтересованным научным работникам, исследователям осуществляется с помощью специалистов предприятия. В ходе проверки эффективности можно было установить большую точность обнаружения и среднюю степень релевантности.

* * *

Frau ERDELYI, I.: Effektivitätsprüfung der Informationsbearbeitung kurrenter ausländischer Fachzeitschriften

Die Effektivitätsprüfung eines in einer Betriebsfachbibliothek organisierten manuellen Informationsbearbeitungssystems ist dargelegt. Die Erschließung und Addressierung der Artikel aus kurrenten ausländischen Fachzeitschriften erfolgt mit Einbeziehung der Fachleute aus dem Betrieb. Die Effektivitätsprüfung wies hochgradige Genauigkeit und gute Relevanz der Erschließung aus.

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆